

Pankreassykdom (PD) 1. tertial 2025

I løpet av perioden januar til april 2025 ble det totalt meldt inn 21 nye PD-tilfeller, noe som er en økning fra fjoråret for samme periode (ni tilfeller, som var laveste antall registrerte tilfeller i gitt tidsperiode siden 2005). Blant tilfellene, ble 17 genotypet til SAV3 og fire genotypet til SAV2.

Bakgrunn

PD-tilfellene (for definisjon, se faktaboks) baserer seg på tilfeller som Mattilsynet har delt med Veterinærinstituttet, basert på analyser utført ved private laboratorier eller ved Veterinærinstituttet. Mistanker kan meldes inn på bakgrunn av påvisning av SAV, kliniske tegn på sykdom eller epidemiologiske vurdering (for eksempel flytting av fisk med påvist SAV eller samdrift med SAV-positiv lokalitet). I henhold til PD-forskriften (FOR-2021-03-24-1095), inngår produksjonsområdene 2-6 i PD-sonen, mens produksjonsområdene 1 og 7-13 inngår i overvåkingssoner.

Status per 1.tertial 2025

I første tertial var det totalt 21 nye PD-tilfeller, med flest tilfeller i løpet av mars (9). Alle SAV-tilfellene befant seg innenfor den endemiske sonen, i PO3, PO4 og PO6 (se tabell 1 og figur 1-3). Femten av tilfellene ble bekreftet basert på funn av histologiske forandringer forenelig med PD og påvisning av SAV i samme individ.

Antallet tilfeller er høyere enn på tilsvarende tid i fjor (ni tilfeller) og omtrent tilsvarende som i 2023 (20 tilfeller). Ingen PD-tilfeller er rapportert for PO2 i tråd med at dette området ikke har hatt PD-påvisninger de to siste årene. PO5 har også ingen tilfeller i 2025. PO3, PO4 og PO6 har ca. en dobling i hvert av områdene sammenliknet med tilsvarende periode i fjor. Med unntak av fire SAV2-tilfeller i PO6, var alle tilfellene genotypet til å være SAV3 og befant seg i PO3 og PO4. Fire av SAV3-tilfellene har vært på lokaliteter med regnbueørret. Resterende har vært på lokaliteter med laks.

Definisjon: Med nye **PD-tilfeller** omfatter lokaliteter som etter PD-forskriftens kriterier (FOR-2017-08-29-1318) har fått mistanke om PD i 2025/gjeldende år. De fleste mottar i tillegg en bekreftet diagnose, men dette er ikke en forutsetning for å regnes som et tilfelle. Terminologien «tilfeller» (og ikke lokaliteter) benyttes for å inkludere de tilfellene hvor én lokalitet har flere utsett med PD-mistanke i løpet av ett år eller påvisning av flere genotyper (telles da som flere tilfeller. Historiske tall kan avvike noe fra dette, og der hvor dette er tilfelle, er det markert i figurteksten). Lokaliteter med PD-mistanke, hvor det i henhold til PD-forskriften gjøres påfølgende prøvetakinger (fire måneder) hvor det ikke påvises PD, regnes også med i oversikten.

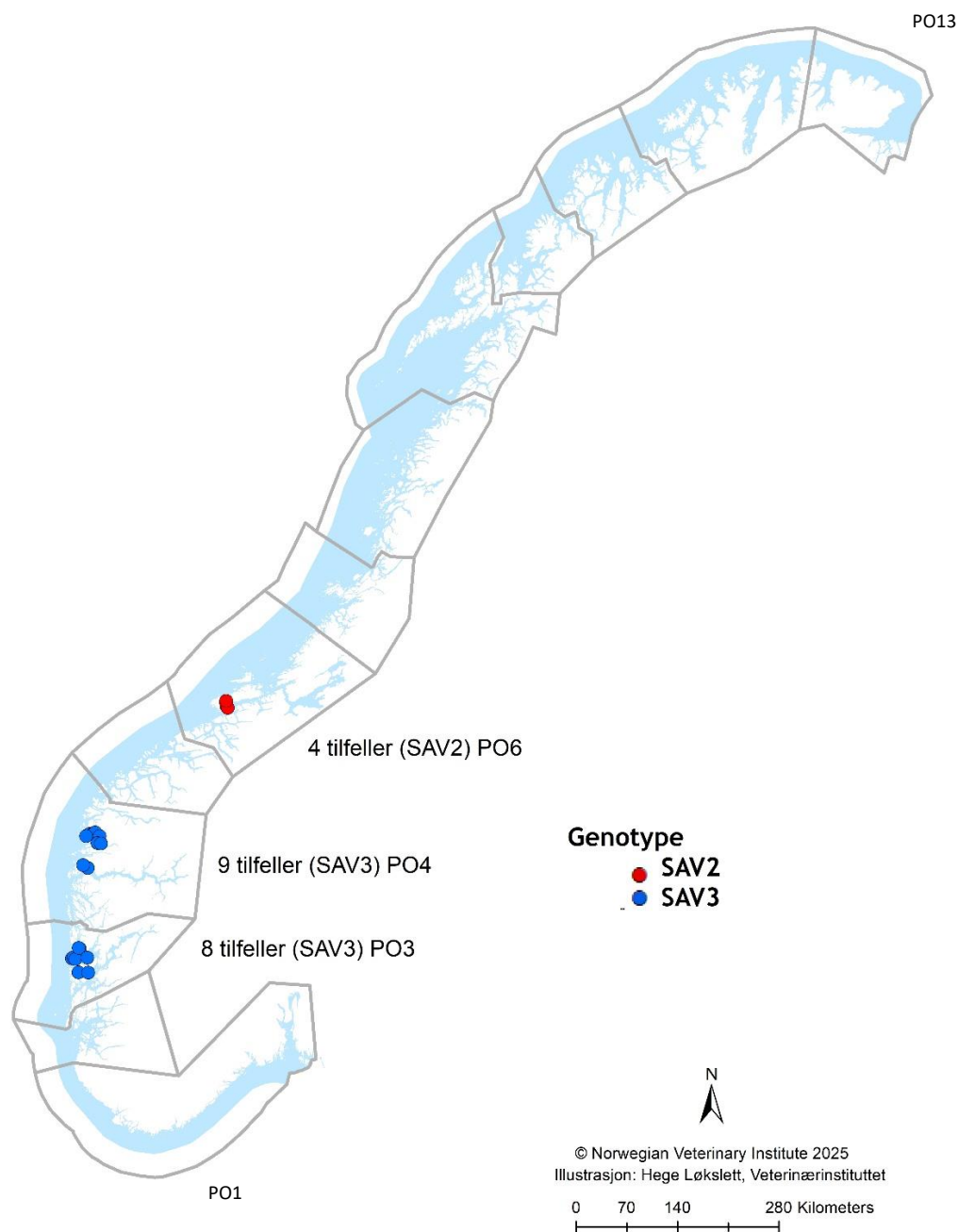
Lokaliteter med mistanker og stadfestet diagnose fra 2024, hvor det fortsatt står fisk i sjøen, regnes ikke med i oversiktene over antall PD-tilfeller i 2025. Det samme gjelder mistanker fra 2024, som fikk bekreftet PD-diagnosen i 2025, som er med i fjorårets oversikt. Det reelle antallet infiserte lokaliteter i sjø i PD-sonen er derfor høyere, og antallet kan derfor avvike fra interaktive kart (eks Barentswatch).

Tabell 1 Antall PD-tilfeller per 1.tertial 2025 fordelt på produksjonsområde: Tabellen viser en oversikt over antall PD-tilfeller i og utenfor PD-sonen. I PD-sonen var det totalt 21 PD-tilfeller, hvor 15 tilfeller fikk bekreftet PD-diagnose basert på funn av histologiske forandringer forenelig med PD og påvisning av SAV i samme individ. I PD-forskriften er det krav om genotyping av alle funn av SAV, og antallet tilfeller genotypet til enten SAV2 eller SAV3 er angitt.

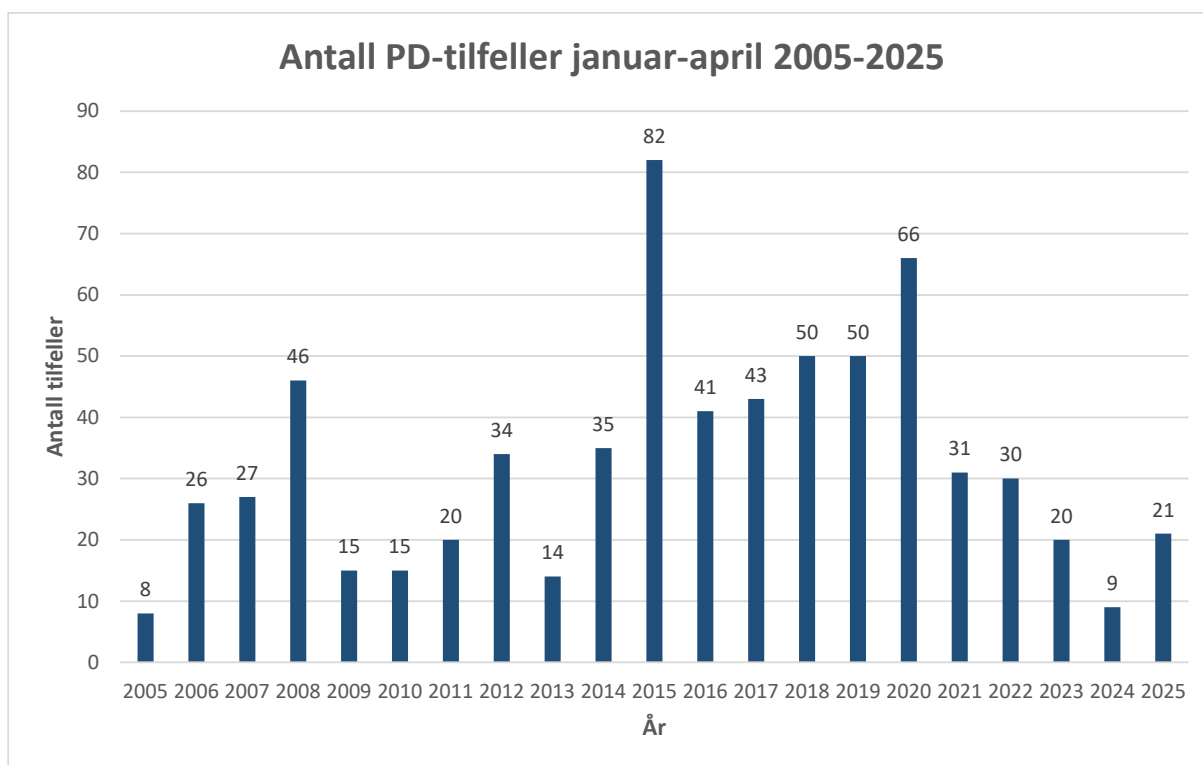
Produksjonsområde		Nye PD-tilfeller 2025*	Genotype	
			SAV2	SAV3
1		0	0	0
PD-sonen	2	0	0	0
	3	8(5)	0	8
	4	9(8)	0	9
	5	0	0	0
	6	4(2)	4	0
7		0	0	0
8		0	0	0
9		0	0	0
10		0	0	0
11		0	0	0
12		0	0	0
13		0	0	0
Totalt		21(15)	4	17

*Antall bekreftede tilfeller i parentes.

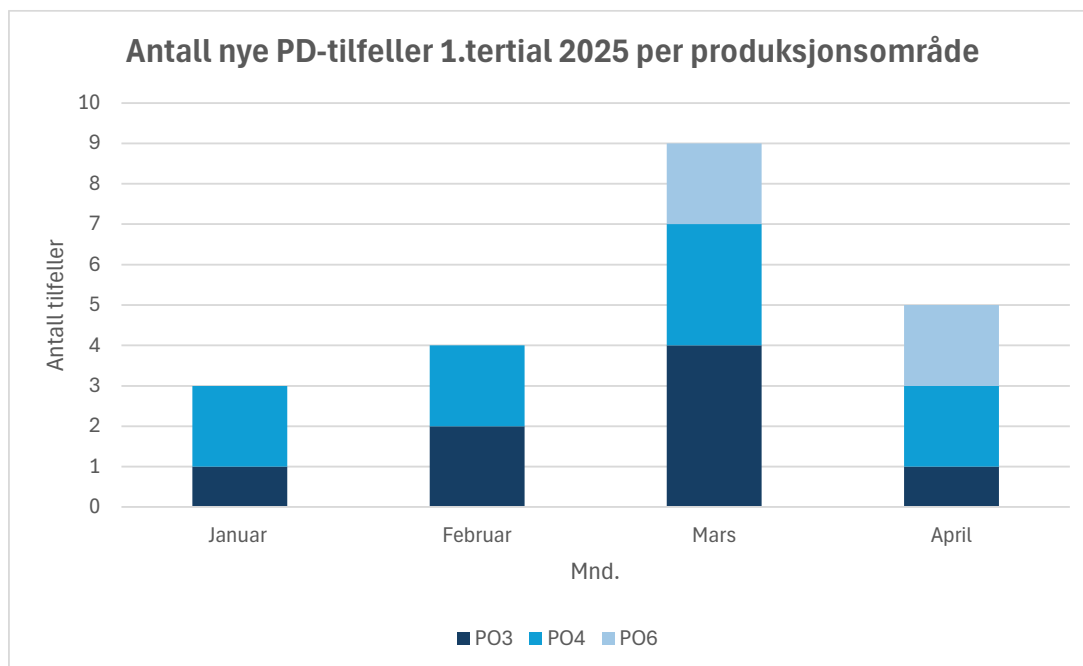
Nye PD-tilfeller 1.tertial 2025

Figur 1 Nye PD-tilfeller i Norge per 1.tertial 2025. Kartet gir en oversikt over SAV2 (rød)- og SAV3 (blå)-tilfeller i Norge i tidsrommet januar til april 2025. Det var 17 SAV3-tilfeller (PO3 og PO4) og 4 SAV2-tilfeller (PO6) i løpet av perioden.

Figur 2 Antall PD-tilfeller i perioden januar til april 2025. Merk: for årene 2014 samt 2018-2020 ble både SAV2 og SAV3 påvist i samme anlegg for enkelte lokaliteter. For disse årene er antall lokaliteter oppgitt og ikke antall påvisninger for å samsvare med historiske tall rapportert i Fiskehelserapporten for disse årene.

Figur 3 Antall nye PD-tilfeller i 1. tertial 2025 per produksjonsområde (basert på mistankedato). Det forekom PD-tilfeller i PO3, PO4 og PO6. Til sammenlikning var det ingen PD-tilfeller i løpet av januar og mars 2024 (se årsrapport 2024 på vetinst.no)